

люди изучают и наблюдают друг за другом, приобретают социальный опыт, осваивают образцы поведения, осознают чувство принадлежности к городскому сообществу и т.п.

Так же в публичных местах присутствует немаловажный элемент «карнавальности». Выходя из дома люди могут одевать любые «маски», ради чувства безопасности или снятия напряжения. Всё это очень важно для процессов самоидентификации - и личной, и групповой. Любые контакты индивидов, социальные, собственно, результатами контактов индивидов определяется в большей степени состояние общества. Тем не менее, будет ошибочным считать, что участники публичного пространства превратятся в тесное сообщество граждан.

Следовательно, открытые пространства призваны служить достижению явных социально-значимых целей - организации досуга и обеспечения эффективного времяпрепровождения, безопасности горожан, с одной стороны и латентных - интеграции и формированию чувства идентичности, позволяющего мобилизовать их на социально значимые позитивные мероприятия, а также социализации жителей города, с другой.

Из всего вышеперечисленного следует – что особенностью публичных пространств является оживленность, людность, высокая посещаемость, дружелюбная социальная атмосфера, что обусловлено их главным функциональным содержанием - быть средоточием активности и обмена. К сожалению, в современных городах в условиях экологической запущенности и в атмосфере хаоса, царящей в открытых пространствах (в частности, скверы и парки), оккупированной бездомными и чужаками, присутствует особый фактор не притягательности и опасности, что в свою очередь способствует уменьшению степени удобства пользования данными объектами. Данное обстоятельство усиливается широкими возможностями, предоставляемыми достижениями информационных технологий, когда городские жители скучным, грязным паркам и площадям, где полно неожиданных сюрпризов, предпочитают домашний кинотеатр и Интернет.

Скоробогатько О. В., аспірант,
наук. кер. – **Дубинський В. П.**, д-р арх., проф.,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА АРХІТЕКТУРНОГО ПАРТЕРУ

Архітектура протягом свого існування була видом соціальної діяльності, направленої на організацію штучного середовища, в якому людина втілює свої процеси життєдіяльності. Архітектурна діяльність може бути визначена як фактор формування штучного середовища, що дозволяє людині жити суспільним життям. Людина проявляє себе як частина соціуму

саме тоді, коли починає перевтілювати природне середовище в штучне, при цьому організовуючи своє житло та засновуючи перші поселення.

В умовах глобалізації та постійних перетворень у світі протягом останніх десятиліть відбулися зміни, що спричинили переосмислення підходів щодо організації предметно-просторового середовища міста. Соціальні зміни призвели до появи нових архітектурних об'єктів, які в свою чергу, є уніфікованими у соціальному значенні та розраховані на глобальну транснаціональну масову культуру.

Поява висотних споруд призвела до того, що людина перестала сприймати архітектурне середовище цілісно, а лише – фрагментарно. Саме тому у 70-х роках ХХ-го століття виділяється архітектурний партер як складова архітектурного середовища.

Архітектурний партер – зона міського середовища, яка включає фасади будівель на рівні перших двох-трьох поверхів, елементи вулиць поза проїжджою частиною та організованих міських просторів, обмежених забудовою (сквери, плази, пішохідні вулиці, пасажі та ін.).

У зоні архітектурного партеру найчастіше людина живе суспільним життям на вулицях міста. Ця зона дозволяє людині чи групі людей знаходитися в певному соціокультурному просторі. Водночас організація архітектурного партеру є певною формою соціальної діяльності зі створення штучного середовища, яке, певною мірою, є відбитком тих суспільних процесів, які в ньому відбуваються.

Завдяки розмаїттю процесів формується унікальне архітектурне середовище як результат діяльності окремих соціальних груп. В свою чергу соціальні групи самоідентифікують себе за приналежністю до певної локальної частини архітектурного партеру, на формування якої вони впливають.

Архітектурний партер формується завдяки впливу соціуму на нього, завдяки етнічним, регіональним, та груповим особливостям.

Нині у філософії поширене поняття «соціокультурний простір», яке означає суспільну діяльність, що поповнює середовище існування ціннісними орієнтирами та певними знаковими символами. Соціокультурний простір передбачає спонукання людей до активного соціального життя в його структурі, завдяки наявності у них спільних цінностей.

Архітектурний партер як певний вид соціокультурного простору є відображенням духовного у архітектурній організації. Соціокультурний простір змінюється швидше, ніж архітектурне середовище, тому зараз спостерігається дефрагментація просторів, яка відображається у елементах архітектурного партеру. Предмети монументально-декоративного мистецтва, вуличні меблі, суперграфіка, функціональне наповнення тощо є унікальними маркерами архітектурного партеру.

Одним із факторів соціального-економічного розвитку є перевтілення архітектурного середовища з метою задоволення потреб суспільства.

Архітектурний партер постійно змінюється під впливом соціальних та економічних змін у суспільстві.

Сучасні практики в організації архітектурного партеру все більше орієнтовані на створення громадських просторів – малих площ, пішохідних вулиць, пасажів, плаз, скверів та ін. Вони співмасштабні по відношенню до людини та створюють комфортні умови для соціального життя людей. Такі об'єкти все більше заохочують потреби людей до соціальної взаємодії.

Для формування архітектурного партеру необхідно його розглядати як цінність. Коли людина, соціальна група або територіальна громада розглядатиме архітектурний партер в аксіологічному аспекті, можна буде застосовувати соціальні практики задля його комплексної організації.

Архітектурний партер є особливим видом спілкування, завдяки своєму місцезнаходженню в структурі архітектурного середовища та особливій його комплексній та раціональній організації, завдяки якій соціальні суб'єкти стають зацікавленими в процесах сприйняття важливих соціальних цінностей, адже наповнення архітектурного партеру постійне і людина сприймає його примусово.

Таким чином, архітектурний партер здійснює суттєвий вплив на людину. Це має прояв у смисловому естетичному наповненні та духовній цінності людей, що сприймають дане середовище. Для людини архітектурний партер є постійним джерелом отримання соціальної інформації та місцем для заохочення її соціальних потреб.

Архітектурний партер сьогодні є сукупністю просторових об'єктів, що несуть важливу соціальну інформацію, в якій, певною мірою, відображена соціокультурна модель окремого суспільства. Формування архітектурного партеру є одним із видів суспільної діяльності, що перетворює середовище для існування під потреби певних соціумів, тим самим роблячи його унікальним із аксіологічної точки зору. Діяльність певного соціуму завжди відображається в предметному наповненні архітектурного партеру.

Штикель А. Д., магістрант,
науч. рук. – **Радионова Л. А.**, канд. филос. наук, доц.,
*Харьковский национальный университет
городского хозяйства имени А. Н. Бекетова, Украина*

ПУБЛИЧНОЕ ПРОСТРАНСТВО КАК ПРАВО НА ГОРОД

В архитектурно-градостроительной практике смешение различных типов публичных пространств стало основой нормального функционирования современной городской жизни. Эти «публичные» пространства – улицы и площади, парки и скверы, набережные и молы – формируют облик города.